

УДК 336.221.4

ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ

Черепанин М.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті розглянуто особливості оподаткування малих підприємств, зокрема в умовах застосування спрощеної системи оподаткування, її переваги та недоліки. Досліджено напрями реформування вітчизняної податкової системи в контексті оподаткування малого бізнесу та запропоновано власні.

Ключові слова: суб'єкти малого підприємництва, спрощена система оподаткування, єдиний податок, податкова реформа.

Постановка проблеми. Європейський напрям розвитку, який обрала Україна призводить до значної кількості реформ, які спрямовані на покращення незадовільного становища держави, зокрема і в сфері ведення бізнесу. Малі підприємства виступають ключовими суб'єктами на ринку в багатьох напрямках, тому потребують захисту держави, а постійні зміни та очікування погіршення умов ведення бізнесу розхитують і без того нестійке становище. Тому до оподаткування суб'єктів малого бізнесу держава змушена підійти вкрай відповідально, адже це еластичний сектор, який миттєво відреагує на реформування. Таким чином замість поліпшення ситуації в державі, податкові реформи можуть викликати різке погіршення бізнес-клімату, а як наслідок і згортання підприємництва, нову хвилю тінізації та наростання обурення в суспільстві.

Аналіз досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні основи оподаткування суб'єктів малого бізнесу досліджувались багатьма вітчизняними науковцями, зокрема: Андрущенко В.Л., Костіна Н.М., Судомир Н.Б., Кміть В.М., Фурсін О.О., Ляшко М.В., Острікова Т.Г., Чернякова Т.М., Жолудь Л.О., Майстренко О.В., Ковова І.С. та інші, які аналізували діючу на даний час податкову систему та можливості подальшого реформування.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте досліджуване питання не розкрито науковцями в усіх аспектах, які потребують уваги. Перспективи впровадження нових реформ потребують постійного дослідження

та аналізу всіх актуальних шляхів оподаткування малого бізнесу, що визначає актуальність даного дослідження.

Мета статті. Виявлення особливостей оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні, виділення переваг та недоліків в діючій спрощеній системі оподаткування, як пріоритету у виборі малих підприємств, а також дослідження напрямів її реформування.

Виклад основного матеріалу. В умовах ринкової економіки склалась тенденція створення значної кількості малих підприємств, що стають вагомим складовою економіки будь-якої розвинутої держави. Так, вони не спроможні отримати настільки високі прибутки та забезпечити вагомий надходження до бюджету держави, проте вони сприяють розвитку держави шляхом забезпечення мобільних робочих місць та необхідного рівня доходів, що в сукупності на глобальному рівні має неабиякий позитивний ефект. Крім того малий бізнес забезпечує прибуткову діяльність як для фізичних, так і юридичних осіб, значна частка яких в подальшому розвивається і досягає більших показників, що сприяє розгортанню своєї діяльності, а з тим і збільшення конкуренції на ринку та податкових платежів, які отримає від них держава, тому підтримка малого підприємства завжди входила в коло інтересів на макроекономічному рівні.

Відмітимо, що підходи віднесення суб'єктів господарювання до малого бізнесу в різних країнах відрізняються. Так, для прикладу Європейською комісією сюди віднесено суб'єкти господарювання,

що використовують працю не більше 50 найманих працівників та річний оборот або ж річний баланс не перевищує 10 млн.євро. Загалом, в ЄС малим бізнесом вважають, якщо залучено до 100 працівників, у Великобританії – 50, в США – 500. В Україні ж до суб'єктів малого підприємництва прийнято відносити, якщо середня кількість найманих працівників за рік не більша, аніж 50 осіб при отриманому доході до 10 мільйонів євро, визначеним за середньорічним курсом НБУ.

В європейських країнах приділяють значну увагу розвитку малого бізнесу, спираючись на такі переваги, як: мобільність, висока ефективність праці, дохідність вкладеного капіталу, низький термін окупності, не великий рівень затрат ресурсів, легкість впровадження інновацій, конкуренція тощо. Для більшості податкових систем характерний тиск на підприємство, тому для малого та середнього бізнесу створення полегшених умов своєї діяльності стало нормою в багатьох країнах. Так, в Україні це проявляється в спрощеній системі оподаткування, яка покликана захистити плат-

ників від надмірного тиску загальної системи. Податковий тиск для нашої держави став проблемою, котра тягнеться чимало років, а всі спроби реформ мають чи то короткостроковий ефект, чи то лише видимість покращення. Впродовж останніх шести років вітчизняна податкова система фактично перебуває в постійному реформуванні, проте однозначного ефекту від впроваджених змін очікувати важко. За останній рік Україна за рівнем податкового тиску опустилась на 1 сходинку нижче та займає 107 місце в загальному рейтингу, що свідчить про тягар для платників податків, проте залишається відкритим питання: чи може впоратись з цим малий бізнес [6].

В Україні, станом на 2015 рік діяло 327814 малих підприємств, що становить 95,5% від загального обсягу, з них 284241 – це мікропідприємства, в той час, як частка великих підприємств лише 0,1% (423), а середніх – 4,4% (15203). Найбільша кількість малого бізнесу припадає на торгівлю, сільське, лісове та рибне господарство, проте є сфери, в яких практично всі діючі підприємства є малими

Таблиця 1

Показники надходження до бюджету станом на I-III квартал 2015-2016 рр.

Показники	Надходження до бюджету, млрд. грн.				Рівень виконання плану за I-III квартал, %		Темпи росту у порівнянні з відповідним періодом минулого року, %
	планові показники		фактичні дані за I-III квартал		2015	2016	
	2015	2016	2015	2016			
Податок на прибуток	36,92	46,92	31,91	42,05	86,43	89,62	131,78
Податок та збір з доходів фізичних осіб (включає військовий збір)	42,59	55,75	28,07	36,14	65,91	64,83	128,75

Джерело: розроблено автором за даними [9]

Таблиця 2

Перелік податків, від справляння яких звільняється суб'єкт господарювання при виборі спрощеної системи оподаткування

№	Податок	Умова звільнення
1	податок на прибуток підприємств	у всіх випадках
2	податок на доходи фізичних осіб	у частині доходів (об'єкта оподаткування), що отримані в результаті господарської діяльності платника 1-3 групи спрощеної системи оподаткування (фізичної особи) та оподатковані згідно з главою 1 розділу XIV ПК України
3	податок на додану вартість	з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім податку на додану вартість, що сплачується фізичними особами та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку, визначену в пп.1 п.293.3 ст.293 ПК України, а також що сплачується платниками єдиного податку четвертої групи
4	податок на майно	крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку 1-3 груп для провадження господарської діяльності та платниками єдиного податку четвертої групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва
5	рентна плата за спеціальне використання води	виключно представниками 4 групи

Джерело: розроблено автором за даними [2]

Таблиця 3

Характеристика груп платників спрощеної системи оподаткування

	I група	II група	III група	IV група
Суб'єкти, що можуть належати до групи	фізичні особи-підприємці	фізичні особи-підприємці	фізичні особи-підприємці та юридичні особи	сільськогосподарські виробники
Рівень доходу	не перевищує 300000 гривень	не перевищує 1500000 гривень	не перевищує 5000000 гривень	сільськогосподарське товаровиробництво дорівнює чи перевищує 75%
Кількість найманих працівників	0	не перевищує 10 осіб	не обмежено	не обмежено

Джерело: розроблено автором за даними [2]

і будь-які різкі зміни можуть призвести до суттєвих проблем в цій галузі, зокрема операціями з нерухомістю зайняті 98,5% малих підприємств і лише 1,5% – середніх, схожа ситуація в освітній, інформаційній та телекомунікаційній галузях тощо [8].

На сучасному етапі вітчизняна податкова система передбачає для малих підприємств два шляхи ведення своєї діяльності в контексті сплати податків:

- загальна система;
- спрощена система.

Якщо ж суб'єкт господарювання обирає загальну систему оподаткування, то на нього чекає сплата податків, відповідно до переліку поданого в ст.9-10 Податкового кодексу України. Така система має ряд недоліків для платників, зокрема: значна кількість обов'язкових платежів, фіскальна мета впроваджених податків та зборів, складність ведення обліку та нарахування податків та зборів, потреба в ресурсах для ведення діяльності тощо.

Найбільший тягар на підприємство в цьому випадку справляє податок на прибуток чи податок на доходи фізичних осіб, оскільки ставки обох становлять 18% від бази оподаткування. Обидва ці податки є важливими на державному рівні, показники надходжень до бюджету доволі високі, детальна інформація подана в таблиці 1.

Отже, з вище наведеної таблиці випливає, що за рахунок загальної системи оподаткування держава отримує чималі надходження до бюджету і зацікавлена в тому, щоб доходи зростали, проте більшість представників малого бізнесу вдаються до спрощеної системи оподаткування, яка виключає такі важливі з фіскальної точки зору податок на прибуток та на доходи фізичних осіб.

Загалом по малих підприємствах за 2015 рік фінансовий результат суб'єктів, що отримали прибуток склав 95483млн.грн., з яких лише частина оподатковувались загальною системою, але були й такі, котрі не отримували прибутків. Відтак, 26,1% малих підприємств були збитковими і їх фінансовий результат становить -207389 млн. грн., тому такі платники податків на загальній системі не принесуть високого наповнення бюджету за рахунок податкових надходжень, використовуючи законні шляхи зменшення бази оподаткування.

Спрощена ж система оподаткування передбачає особливий механізм справляння податків, який звільняє платників від нарахування, сплати окремих податків та подання звітності, що відображені в таблиці 2.

Податковим кодексом України для платників єдиного податку визначені ставки в таких розмірах:

- I група – до 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
- II група – до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
- III група:
  - для платників ПДВ: 3 відсотки доходу;
  - у разі включення ПДВ до єдиного податку: 5 відсотків доходу;
- IV група: визначено п. 293.9 ст. 293 ПК України.

Суб'єкти господарювання, які обрали спрощену систему розподіляються на групи, умови віднесення до яких наведені в таблиці 3.

То ж, єдиний податок, як правило дозволяє представникам малого бізнесу сплачувати значно нижчі податки, ніж за умов загальної системи, знижуючи рівень тиску. Проте, часто, проблемою стає те, що спрощена система оподаткування не враховує видатки, які несе платник. Для прикладу для платників 3 групи, що є платниками ПДВ єдиний податок перевищує можливий нарахований податок на прибуток, якщо частка його оподаткованого прибутку за загальною системою не перевищує 16,67%. Таким чином, якщо витрати юридичної особи, які вона може використати для зменшення бази оподаткування при сплаті податку на прибуток будуть перевищувати 83,23% від рівня отриманого доходу, то сплата єдиного податку за ставкою 3% від доходу буде більшою, ніж податку на прибуток. То ж, чим більша частка витрат, які понижають базу оподаткування, тим вигіднішою є загальна система оподаткування.

В цілому ж, спрощена система оподаткування має ряд переваг:

- легкість реєстрації суб'єкта господарювання – платника податку;
  - простота ведення обліку та звітності підприємством;
  - економія на затратах для ведення роботи по нарахування, сплаті податків та відправлянні звітності в контролюючі органи;
  - зниження рівня податкового тиску на платників;
  - скорочується кількість звітності, яку платник подає контролюючим органам;
  - спрощується розрахунок податкового зобов'язання платника, яке він має погасити перед державою;
  - можливість включення ПДВ до складу єдиного податку або ж самостійної сплати на власний вибір (для III групи);
  - можливість не використовувати при розрахунках РРО;
  - не потребує в суб'єктів господарювання глибоких знань в усій податковій системі, обмежуючись лише її окремою частиною;
  - полегшує державний контроль за нарахуванням, сплатою податків та звітністю платників;
  - знижує кількість порушень порядку нарахування та подання звітності, порівняно з загальною системою оподаткування.
- Проте попри всі переваги є в цій системі й ряд недоліків, які держава повинна ліквідувати для удосконалення податкової системи загалом, до них належать:
- можливість зловживання спрощеною системою та ухиляння від оподаткування;
  - обмеження обсягів доходу єдиноплатників;
  - низька фіскальна ефективність;
  - обмеження щодо кількості працівників, яких може залучити до своєї діяльності платник податку (для I та II груп);
    - не врахування витрат платника, а лише доходу (для III групи);
    - фіксована сплата податку, не залежно від факту отримання доходу;
    - залежність від конкретних місцевих органів влади при призначенні ставки податку (для I та II груп).

Крім того спрощена система податку в Україні призводить до активного ухиляння від сплати

податків різними способами. Так, для прикладу часто суб'єкт господарювання свідомо розбивається на малі підприємства з метою несплати податку на прибуток чи податку на доходу, а єдиного податку, що призводить до зменшення надходжень до бюджету. Також, часто застосовують завищення цін в співпраці з єдиноплатниками, з метою збільшити податковий кредит. Часто великі підприємці вдаються до відводу своїх прибутків контрагентам, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, приховуючи таким чином власний прибуток і зменшують фактичний рівень сплачених до державного бюджету податків.

Вагомою проблемою стало, також, недекларування отриманих доходів платниками, що обрали спрощену систему оподаткування. Вони таким чином намагаються відповідати обмеженням доходів, які передбачені законодавством для певних груп, що поширює тінізацію економіки, адже суб'єкт хоч і сплачує податки, та не в тих обсягах і не на тих підставах які визначено законом.

Окремі підприємці вдаються до приховування найманих працівників. Так, одні просто не реєструють працюючих, з огляду на законодавчі обмеження, інші ж переконують працівників реєструватися, як фізичних осіб – підприємців і самостійно сплачувати також єдиний податок на умовах спрощеної системи оподаткування, а не укладати трудовий договір з підприємцем, як роботодавцем.

Таким чином, для вітчизняної податкової системи спрощена система стала великою проблемою, яка принесла з собою цілу низку негараздів, побороти які держава, видається, не в силах. Проте така ситуація не свідчить про те, що сама наявність єдиного податку є проблемою і від неї потрібно відмовитись, а лише говорить, що необхідно реформувати систему на таких умовах, коли підприємці не будуть зацікавлені в ухиленні від податків та коли законодавство і органи влади не дозволять використовувати систему проти держави і тим чи іншим способом обходити закріплені законом норми в сфері оподаткування.

З приводу реформування спрощеної системи оподаткування ведеться чимало дискусій в Україні, проте до єдиного погляду так і не дійшли. Міністерство фінансів України висунуло пропозицію реорганізувати групи платників податків і переглянути питання ставок, проте законодавчі органи на цей крок піти не наважились ще і не відомо чи зможуть зробити такі зміни реальними в найближчому майбутньому. Так, вбачалось за необхідне з 4 груп платників сформувати лише три, а саме [11]:

- А: фізичні особи-підприємці, які не використовують найманих працівників та обсяг річного доходу яких не перевищує 300000грн.;
- В: фізичні особи-підприємці, кількість найманих працівників яких не перевищує 10 осіб, а сума річного доходу – 2млн.грн.;
- С: сільськогосподарські виробники, частка сільськогосподарського виробництва яких не менше 75%, а річний обсяг доходу, отриманий за попередній звітний період (рік) не менше 2 млн. грн.

Таким чином, планувалось виключити з переліку платників єдиного податку юридичних осіб та знизити рівень отримуваного доходу, а також збільшити в подальшому рівень ставок податку

та зобов'язати в майбутньому використовувати РРО. Однак, це призвело б до погіршення стану малого бізнесу, який переживає і без того не найкращі часи [11].

Голова ДФС України також висловився за реформування спрощеної системи оподаткування, стверджуючи, що підприємець який заробляє повинен сплачувати, як мінімум, то й же рівень податків, що сплачує людина яка отримує заробітну плату, а не лише єдиний податок, який був би нижче податку на доходи фізичних осіб. Тим самим пропозиції щодо реформування спрощеної системи оподаткування, надані Насіровим Р. М. призведуть також до зростання податкового тиску на малий бізнес [7].

Висловив своє бачення щодо оподаткування малого бізнесу в Україні і МВФ при здійсненні другого перегляду економічної програми в рамках угоди про Механізм розширеного фінансування. Експерти МВФ вбачають спрощену систему недоцільною через протиріччя які виникають при її застосуванні, опираючись на те, що проведені реформи мають позитивний ефект і до кінця 2016 року в умовах реформування податковий тиск на працівників знизиться на 9% відносно періоду, що передував реформі. Про це свідчить і рейтинг, в якому рівень фіскальної свободи становить 78,6%, що перевищив європейські показники, обійшовши Польщу, Німеччину, Італію, Францію та ряд інших високорозвинених країн. Проте, кількісні показники не завжди оптимально відображають наявну картину. В Україні тиск на підприємництво з боку держави через податкову систему ще досі високий, що може обернутись зовсім не так, як цього очікує МВФ, стверджуючи, що реформування спрощеної системи оподаткування призведе до додаткового доходу, близького до 1% ВВП.

Радники з підтримки реформ в Україні, зокрема Л. Бальцерович та І. Міклош в основному підтримали проект Міністерства фінансів України з приводу реформування спрощеної системи оподаткування, називаючи її джерелом патології та ухилення від сплати податків [10].

З огляду на всі бачення подальших реформ єдиної позиції поки не вироблено і чого чекати малому бізнесу від органів влади на найближче майбутнє невідомо. Поки окремих змін не впроваджується і єдиний податок буде діяти на тих ж умовах, що й в 2016 році, проте більшість малих підприємців остереігається різкого зростання мінімальної заробітної плати, як бази нарахування єдиного податку. В законопроекті № 5132 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» пунктом 23 передбачено: «Ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, другої групи – у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, та третьої групи – у відсотках до доходу (відсоткові ставки)» [3].

Таким чином, база оподаткування платників другої групи єдиного податку залишається тією ж, що передбачена діючим законодавством.

Проте на суму єдиного податку значно вплине прогнозоване зростання мінімальної заробітної плати, передбачене висновком комітету щодо законопроекту про державний бюджет на 2017 рік, до 3200 гривень, оскільки ставка нараховується у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати. Такі зміни сприятимуть зростанню дохідної частини бюджетів, але, в той же час, посилять тиск на підприємців [1].

Отже, реформа спрощеної системи оподаткування є доцільною, з огляду на численні недоліки наявної податкової системи, проте необхідно удосконалити й загальну систему. Лібералізуючи умови загальної системи та змінивши рівень податкового тиску та ставлення платників до податків держава зможе провести реформу спрощеної системи безболісно для бюджету, для підприємців та для ринку споживачів. Зміни в умовах оподаткування малого бізнесу варто розпочати з того, що потрібно вдосконалити механізм недопущення фіктивних підприємств чи послуг, що нівелює основний недолік єдиного податку. Наступним етапом реформування має стати зміна бази оподаткування на суму отриманих платником доходів в рамках своєї діяльності, для груп, ставка яких нараховується на мінімальну заробітну плату. Таким чином створюється сприятливі умови для подальшого коригування ставок та суб'єктів, які мають право на застосування спрощеної системи оподаткування, що приведе до позитивних зрушень діючої системи.

Висновки і пропозиції. На основі вищенаведеного можна сказати, що сучасна система оподаткування намагається будь-яким чином захистити представників малого підприємництва від надмірного тиску з боку держави, хоч і має певні недоліки. Малому бізнесу надано право вибору тих умов, які йому більше всього сприятливі для ведення діяльності, що спостерігається в більшості розвинених держав та тих, хто тільки розвивається, адже саме за рахунок цього сектору багато країн отримали значний поштовх до покращення загального економічного стану держави.

Проте вітчизняна система перебуває на етапі зatoryного реформування всіх сфер, зокрема і податкової. На представників малого бізнесу чекає в найближчому майбутньому значний стрибок податкового зобов'язання, що похитне їхню і без того не стабільну діяльність. Цей крок є вимушеним в процесі зміни ситуації загалом в державі, проте доцільним є лібералізація загальної податкової системи перед тим як підводити до її показників єдиний податок. Тому, всі дискусії щодо подальшої долі спрощеної системи оподаткування є виправданими, адже рішення потребує максимальної обґрунтованості та необхідності. Вдале реформування призведе в перспективі до зростання надходжень до бюджету, сприяння розвитку малого бізнесу і виходу з рамок єдиноплатників, подолання тінізації, розширення ринку та подолання кризових явищ в економіці держави.

Список літератури:

1. Висновок комітету Комітет Верховної Ради України з питань бюджету Щодо законопроекту про державний бюджет на 2017 рік, підготовленого Урядом до другого читання / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60032
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60035
4. Михальчук Т.Г. Оподаткування малого бізнесу як напрям розвитку підприємництва в Україні / Т.Г. Михальчинець // International Young Scientists' Conference On Applied Physics. – 2014. – № 11. – С. 79-83.
5. Wall Street Journal, Heritage Foundation / Index of Economic Freedom: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/default>
6. Paying Taxes 2016. The global picture / World Bank Group and PwC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/reports/thematic-reports/paying-taxes/>
7. ДФС наполягає на зміні підходів до «спрощенців» / «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtki.ua/simple/common/39286>
8. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2015 році / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Показники виконання бюджету України 2015/2016 / Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/bjudzhet-potochnogo-roku>
10. Складне життя «спрощенців» / «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtki.ua/simple/common/41131>
11. Спрощена система оподаткування у баченні Мінфіну: вивчаємо проект податкової реформи / «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtki.ua/ua/simple/common/36579>

Черепанин Н.И.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО БИЗНЕСА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМИРОВАНИЯ

Аннотация

В статье рассмотрены особенности налогообложения малых предприятий, в том числе в условиях применения упрощенной системы налогообложения, её преимущества и недостатки. Исследованы направления реформирования отечественной налоговой системы в контексте налогообложения малого бизнеса и предложены собственные.

Ключевые слова: субъекты малого предпринимательства, упрощенная система налогообложения, общая система налогообложения, единый налог, налоговая реформа.

Cherepanyn M.I.

Ivan Franko National University of Lviv

TAXATION OF SMALL-SCALE BUSINESS: MODERN STATE AND WAYS OF RESTRUCTURING

Summary

The article considers the peculiarities of the taxation of small-scale business, especially in the conditions of simplified taxation system, its advantages and disadvantages. The ways of the restructuring of the domestic taxation system in the context of taxation of small-scale business is investigated and own variants are suggested.

Keywords: small-scale business, simplified taxation system, common system of taxation, single tax, fiscal reform.